

uitwijzen. Zijn kunst, op de afwisseling en beweging van vlak en lijn ingesteld, zoekt beëindiging in den climax van wand-schildering of plastiek, maar gezien het individueele van haar vormgevingen en het ontbreken in onzen tijd van een bindende, representatieve gedachte, ligt hier ongetwijfeld een vraagstuk voor de hand, waarvan de oplossing niet geheel bij den architect is gelegen. Anders gezegd, de toekomstige tijdstroomingen kunnen in dit opzicht mee of tegen werken. Er valt nog aan toe te voegen, dat Van Ravesteyn's kunst weinig specifiek-Nederlandsche trekken vertoont, zij roept meermalen associaties op met het zwierige, lichtvoetige Zuiden, waar het leven wat minder overpeinsd en wat meer genoten wordt. De keuze van medewerkers zou in een land als Italië ongetwijfeld gemakkelijker vallen.

Het inwendige van het gebouw is rijker van werking dan het uitwendige, gevolg niet alleen van de steeds wellevende verhoudingen, de verfijnde materiaalbehandeling en de vele fantasierijke details — bijv. de charmeerende halklok — maar mede van de buitengewone kleurgevoeligheid van alle ruimten. In dit opzicht verrast bovenal de groote, circa twaalf meter lange commissariskamer, waarvan het zwart-wit der foto helaas geen indruk vermag te geven. Zijn de centrale kantoornruimte beneden en de aangrenzende directiekamers en andere vertrekken bij benadering wat men verwachten zou van den verbouwer en inrichter van het Utrechtsche Brandwaarborg-Maatschappij op de Kromme Nieuwe Gracht te Utrecht, de commissariskamer te Dordrecht overtreft gemakkelijk al hetgeen Van Ravesteyn tot nog toe maakte. De voornaamheid van dit licht en harmonisch vertrek heeft een feëriek accent, en het spel der zachte, opwekkende, klare kleuren, te zuiver en frisch om behaagzuchtig te zijn, draagt in niet geringe mate tot dezen indruk bij. De kristallen kroon uit den Empire-tijd komt er even goed tot haar recht in, als Nel

De centrale kantoornruimte in het gebouw